

Koning Karel en de Wolkenmaker

BOVENSTE KNOOPJE OPEN

VOORBEREIDEND EN REFLECTEREND LESMATERIAAL

Beste leerkracht,

Binnenkort ga je met je groep naar de voorstelling *Koning Karel en de Wolkenmaker* van Bovenste Knoopje Open. We vragen je om de leerlingen hierop voor te bereiden door middel van dit lesmateriaal, dat bestaat uit een prezi (diapresentatie op het whiteboard) en deze begeleidende docentenhandleiding. Dit lesmateriaal sluit nauw aan op het leergebied kunstzinnige oriëntatie, specifiek kerndoel 55; de leerlingen leren op eigen werk en dat van anderen te reflecteren.

Vorbereiding

De voorbereiding in de klas geeft de leerlingen de mogelijkheid om zich met vragen of spel-opdrachten alvast in het thema van de voorstelling te verdiepen. Ze krijgen hierdoor de gelegenheid een eigen idee of mening over het thema te formuleren.

Reflecteren

Door de voorstelling na te bespreken kunnen leerlingen hun ervaring en mening delen met anderen. Door het reflecteren ervaart men dat ieder een eigen mening, ervaring en beleving heeft. Het leidt tot inzicht, smaak, kennis over theater en ondersteunt de culturele ontwikkeling.

We wensen je veel plezier met de voorstelling en het lesmateriaal,

STT-producties

Impresariaat voor jeugdtheater en cultuureducatie

STT-producties
impresariaat voor
jeugdtheater &
cultuureducatie

T 030 294 1419

info@sttproducties.nl
www.sttproducties.nl

VOORDAT JE BEGINT

OVER HET GEZELSCHAP

De voorstellingen van Bovenste Knoopje Open zijn poëtisch, integer en bovenal allesbehalve betuttelend. Verteltheater boordevol humor en muziek, waarin de interactie met het publiek altijd voorop staat.

OVER DE VOORSTELLING

Koning Karel is een chagrijnige, hebberige man die alleen maar denkt aan groei, letterlijk en figuurlijk blind voor de gevolgen voor de inwoners van zijn koninkrijk en de natuur die haar omringt. Ondersteund door zijn hulpje Knecht staat hij aan het roer van alle Wolkenmakers in het land. Wanneer Knecht vervuld van trots door hem op pad wordt gestuurd om Koning Karel zijn grootste vijand: het radioschip in de wolken te vinden en de das om te doen, leert hij onderweg de meest excentrieke figuren kennen die zijn wereld totaal ondersteboven draaien.

De Wolkenmaker is een humoristische jeugdtheatervoorstelling, met Koning Karel als levensgrote pop, en Nederlandstalige liedjes. Hoe ga je om met macht en hoe stel je een grens als mogelijkheden grenzeloos lijken? Op absurdistische en komische wijze vertellen de mannen van Bovenste Knoopje Open, vanuit hun cabaret achtergrond, dit wonderlijke verhaal.

THEMA

Hebzucht (met daartegenover zorg dragen voor jezelf, de ander en de natuur).

INHOUD EN WERKWIJZE

De prezi bestaat uit 3 onderdelen:

1. Voor de voorstelling
2. Na de voorstelling
3. Zelf maken

- Door op het pijltje naar rechts op je toetsenbord te klikken kom je bij het volgende bolletje in de prezi.
- Voordat je met de leerlingen de prezi doorneemt is het goed om deze eerst zelf te bekijken.
- De vragen die gesteld worden in deze prezi zijn bedoeld als uitgangspunt. Voel je vrij om door te vragen en nodig de leerlingen uit om in gesprek te gaan met elkaar, dit stimuleert het creatieve denkproces.

VOORBEREIDING

BEGINSCHERM

Start de prezi via deze online link ([klik hier](#))

Het beginscherm is een totaalbeeld van de flyer van de voorstelling en de drie hoofdonderwerpen van de prezi. Een flyerbeeld laat zich lezen als een verhaal. De titel van een theatervoorstelling geeft vaak de kern van de voorstelling weer.

Vraag:

Waar moet je aan denken als je de flyer ziet?

Waar zal de voorstelling over gaan?

DIA 1 INLEIDING OP DE VOORSTELLING

Instructie: Luister naar de tekst.

Koning Karel is een chagrijnige, hebberige man die alleen maar denkt aan groei, letterlijk en figuurlijk blind voor de gevolgen voor de inwoners van zijn koninkrijk en de natuur die haar omringt. Ondersteund door zijn hulpje Knecht staat hij aan het roer van alle Wolkenmakers in het land. Wanneer Knecht vervuld van trots door hem op pad wordt gestuurd om Koning Karel zijn grootste vijand: het radioschip in de wolken te vinden en de das om te doen, leert hij onderweg de meest excentrieke figuren kennen die zijn wereld totaal ondersteboven draaien, maar hem ook dichter brengen bij hemzelf.

DIA 2 DENK-OPDRACHT

Personage Koning Karel is een chagrijnige, hebberige man die alleen maar denkt aan groei, letterlijk en figuurlijk blind voor de gevolgen voor de inwoners van zijn koninkrijk en de natuur die haar omringt.

Vraag:

Mag een koning alleen maar aan zichzelf denken?

Als jij een koning of koningin zou zijn, en je mocht alles (!) hebben ... Wat zou dat dan zijn?

Informatie voor de leerkracht:

Probeer met de leerlingen de uiterste grenzen op te zoeken. Je wilt snoep? Hoeveel zakken dan wel niet?

VOORBEREIDING

DIA 3 DENK-OPDRACHT

Vraag:

Waar komen wolken vandaan?

Wat zou er gebeuren wanneer we geen wolken meer hebben?

Wanneer het nooit meer zou regenen?

Hebben jullie wel eens een Wolkenmaker gezien?

Informatie voor de leerkracht:

- Leuk feitje; één van de acteurs uit de voorstelling dacht vroeger altijd dat wolken door fabrieken werden gemaakt.
- Heb het met de leerlingen over de kringloop van water. Hoe magisch het is dat het water dat hier als regen op onze hoofden valt uit oceanen komt, hier mijlenver vandaan. Of het water in de rivieren vanuit hoge gletsjers naar ons lage landje stroomt.

Bonusopdracht:

- Maak een verhaal over wie volgens jou de wolkenmakers zijn, waar ze leven en hoe zij wolken maken.

<https://www.nemosciencemuseum.nl/nl/ontdek/doe-het-zelf/maak-zelf-een-wolk/>

DIA 4 DENK-OPDRACHT

Vraag:

De Knecht uit het verhaal zou eigenlijk veel liever muziek maken en zingen dan het hulpje zijn van Koning Karel. Wat zou jij het allerliefste doen/later willen worden?

DIA 5 LUISTEREN NAAR DE RADIO

Instructie: Luister naar de tekst.

Koning Karel zijn grootste vijand is het radioschip in de wolken. Een groot schip dat boven de wolken zweeft en stiekem radio maakt voor de mensen beneden in het land.

VOORBEREIDING

DIA 6 DENK-OPDRACHT

Vraag:

Luister jij wel eens naar de radio? Waar? Welke liedjes vind jij leuk?

Opdracht:

Liedjes vangen uit de lucht.

Nodig:

Een radio. Of online ([LINK](#)).

Vraag:

Welke zender vinden jullie het leukste?

Stel dat we als klas een eigen radio zender zouden hebben, hoe zou die dan heten?

Welke muziek zouden we draaien?

Informatie voor de leerkracht:

Luister met de leerlingen naar een aantal verschillende zenders. Er mag gedanst worden. Laat de leerlingen de zenders kiezen of zoeken met de radio.

Geluid bestaat uit trillingen, die door de lucht een zweven. Een radio kan die trillingen opvangen en terug vertalen naar muziek. Eigenlijk dwarrelt er dus de hele dag door allerlei muziek langs je heen, op straat, op het schoolplein ...

DIA 7 DOE-OPDRACHT

Opdracht:

Liedjes maken met AI.

Informatie voor de leerkracht:

Link naar de liedjes site: <https://suno.com/>

1. Op deze site kun je met behulp van AI liedjes maken.
2. Vraag de leerlingen om een aantal ingrediënten (zoals: een olifant, voetballen, bloemen, etc.). Het kan ook heel leuk zijn om een lied over jullie klas te laten maken!
3. Vraag de leerlingen om een muziekstijl (zoals: jazz, pop, een rap, of zelfs een artiest in het bijzonder).
4. Voer nu alle ingrediënten in de AI (bijv: een lied over bloemen en een olifant in de stijl van rapper Snelle).
5. Even wachten, en luisteren maar!

VOORBEREIDING

DIA 8 SPEL-OPDRACHT

Opdracht:

Albumhoes tekenen.

Informatie voor de leerkracht:

1. Iedere goede song heeft natuurlijk een mooie albumhoes nodig! Kies één van de liedjes die jullie gemaakt hebben en maak een kunstwerk voor het lied.
2. Het kan fijn zijn om eerst even wat voorbeelden van albumhoezen te laten zien op het internet of Spotify van liedjes die de leerlingen kennen.

DIA 9 TRAILER VAN DE VOORSTELLING

Bekijk de trailer van de voorstelling.

DIA 10 WELKOM IN HET THEATER

Bekijk het filmpje *Naar het theater*. Hierin wordt behandeld wat niet en juist wel mag als je naar een voorstelling kijkt.

REFLECTIE

DIA 11 INLEIDING OP DE REFLECTIE

Neem eerst zelf de vragen uit de prezi door, voordat je met de leerlingen gaat reflecteren. Je kunt naar eigen inzicht vragen of doe-opdrachten toevoegen. Zo kun je de leerlingen bijvoorbeeld vragen om emoties of personages uit de voorstelling uit te beelden.

Instructie: Luister naar de tekst.

Je bent naar de voorstelling Koning Karel en de Wolkenmaker geweest. We zijn benieuwd wat jullie ervan vonden.

DIA 12 FEITEN

Starten met feitelijke vragen helpt de leerlingen in hun denkkraft. Daarnaast kun je inventariseren wat de leerlingen hebben gezien.

Vraag:

De acteurs speelden een aantal rollen, welke waren dat?

Antwoord:

Knecht, Koning Karel, de radio dj's Jut en Juul, de (op John Lennon lijkende) vogel-pop, de drie personages tijdens Knecht zijn reis (met bril op, met emmer op z'n hoofd en met wasknijper in neus).

Vraag:

Welke muziekinstrumenten heb je gehoord?

Antwoord:

Gitaar, piano, mondharmonica, melodica (piano waar doorheen geblazen werd) drumbekken, klankschaal, kazoo, geluiden uit de launchpad (het vierkante ding met knoppen, dat werd gebruikt voor het afspelen van muziekfragmenten).

REFLECTIE

DIA 13 ERVARING

Deze vragen bieden de leerlingen de ruimte om hun mening, ervaring en beleving te delen met de groep.

Vragen:

Welk deel van de voorstelling vond je spannend, grappig of saai?

Wat hebben Knecht en koning Karel geleerd?

Antwoord:

Knecht heeft geleerd wie hij eigenlijk is (dat hij geen Knecht is maar graag liedjes speelt).

Karel heeft geleerd dat Knecht heel belangrijk voor hem is. Dat hij wél graag iets deelt, namelijk zijn leven met Knecht.

DIA 14 VERBINDING

Met deze vragen leggen de leerling een verband tussen thema's uit de voorstelling en hun eigen belevingswereld.

Vragen:

Met wie wil jij graag je leven delen? (wat je wilt delen kan ook kleiner, bijv: je speelgoed, chocoladereep, verhalen)

Welke dingen zou je echt niet willen delen met anderen?

Informatie voor de leerkracht:

Ga met de leerlingen in gesprek over hebberigheid en over delen.

DOE-OPDRACHT

DIA 15 DOE-OPDRACHT

Opdracht:

De weer-en-wind bus

Zet bij een paar stoelen neer alsof het een bus is. Speel zelf de buschauffeur. De buschauffeur stopt steeds bij een halte waar één van de leerlingen instapt.

1. Iedere leerling krijgt een weertype mee (hagel, onweer, zon, koud, regen, wind, ...). Wanneer de bus stopt is het dat weertype. De leerling beeldt uit en stapt de bus in. Als chauffeur speel je ook mee met de weertypes (glad, niets kunnen zien door de regen, zweten van de hitte, ...). De rest van de improvisatie staat vrij. Ga als chauffeur gesprekjes aan met de passagiers. Rijdt ook afwisselend hard, over een hobbelweg, door een scherpe bocht.
2. Je kunt ook emoties toevoegen. Iedere leerling krijgt dan een weertype én een emotie waarmee ze bij de bushalte staan/de bus instappen. Wanneer de leerling instapt neemt iedereen ook de emotie over.
3. Daag de leerlingen uit lekker grotesk te spelen.

BEGINSCHERM EINDE PREZI